

Tänk.

Ett vetgirigt magasin från Umeå universitet • Nr 1 2017

**SAMERS HÄLSA
I FORSKARFOKUS**

**NYA
SMITTÄMNEN
GÖR ENTRÉ**

**GOLFSTRÖMMENS
FADER FRÅN VINDELN**

51

GODKÄNDA
I NYTT
PROV FÖR
LÄKARE

ARKTIS

— VÄRLDENS KANARIEFÅGEL

ÖKAT
INTRESSE
FÖR ARKTISK
FORSKNING

UMEÅ UNIVERSITET

På campus går det snart att låna eldrivna lastcyklar som laddas med hjälp av solceller.

MOT EN HÅLLBAR UNIVERSITETSSTAD

Smidiga supercykelvägar, laddningsbara lastcyklar och en spektakulär hållplats som hakar ihop med bussen.

De närmaste åren händer mycket klimatsmart på Umeå universitets campusområde.

Text: Camilla Bergvall Foto: Ulrika Bergfors

MÄRKAS KOMMER däremot nya transportsatsningar på campus. En vanlig arbetsdag 2019 kan medarbetare förkorta sin restid till jobbet med flera minuter tack vare en ny, bred supercykelväg igenom området. Vid lediga stunder går det att låna en eldriven lastcykel och göra bort veckohandlingen. Cyklarna, som laddas av solceller och särskilda batterier, ska till en början finnas på tre stationer.

– Men planen är att lastcykelnätet ska växa allteftersom, säger Carina Aschan.

Carina Aschan

Ruggedised

Syftar på "att göra robust", och är en förkortning av Rotterdam, Umeå och Glasgow Generating Exemplar Districts In Sustainable Energy Deployment.

FÖR ELBILAR finns två större kluster av laddningsstolpar. Åker man i stället buss kan man få uppleva en angenäm stund i en iögonfallande busshytt. När elbussen stannar hakas hyttmodulen fast, och av- och påstigning sker via alla dörrar samtidigt.

Värmeförlusten blir liten, och bussarna kan köra längre sträckor utan att laddas.

– Tanken är att höja statusen på att åka buss, och att man ska få uppleva något under tiden man väntar. Frågan är vad, och hur hytten kan designas för att den ska kännas trygg och lockande. En bra dialog med medarbetare och studenter är oerhört viktig, poängterar Carina Aschan. ✕

– Många som vill leva hållbart kommer att lockas hit av nya sorters bostäder, som gör bilen alltmer onödig. I hyran kan till exempel plats i ett kylskåp i trapphuset ingå dit mat kan levereras.

NÅGRA VIKTIGA pusselbitar i klimatsatsningen kommer vara närmast osynliga, bland annat ett geotermiskt lager för värme och kyla, och ett sensorsystem som registrerar hur folk rör sig för att optimalt fördela energi mellan byggnader. Det ska också skapas en webbplattform för öppna data, med siffror om till exempel energiförbrukning, resedata och brotts- och olycksstatistik över hela staden.

Varje dag pendlar 40 000 människor till universitetsområdet. Bara 3 000 sover över. En stor del av dygnet kan området därför kännas lite ödsligt. Sedan 2013 finns stora planer att förvandla området till en mer attraktiv stadsdel. Flera aktörer inves-

terar årligen mer än en miljard i byggnader, bostäder, infrastruktur och hållbar energianvändning. Umeå har dessutom beviljats EU-medel för *Ruggedised* – ett så kallat Smart City-projekt, där Universitetsstaden är i centrum.

– Inom bara 10–15 år kommer campus vara en stadsdel som lever dygnet runt, säger Carina Aschan, projektledare och strategisk utvecklare på Umeå kommun.